

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูงกับเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ ครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experiment research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้คือ

1. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ออกแบบแผนการทดลองและสร้างเครื่องมือ ทดลองใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผล ซึ่งสามารถสรุปดังตาราง 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

69

ตาราง 3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอน/กิจกรรมย่อย	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้	ผลที่ต้องการได้
1. ศึกษาข้อมูล	เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	วิเคราะห์เนื้อหา	กรอบความคิดในการวิจัย
2. ออกแบบแผนการทดลอง	กรอบความคิดในการวิจัย	วิเคราะห์กรอบความคิดในการวิจัย	แผนแบบการทดลอง
3. สร้างเครื่องมือ	เอกสารวิชาการต่างๆ	ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ	- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ - แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย - แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง - แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ
4. ทดลองใช้เครื่องมือ	นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์)	- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ - แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย	ปรับปรุงแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพ
5. เก็บรวบรวมข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	- แบบทดสอบ - แผนการจัดการเรียนรู้	ผลวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปและอภิปรายผล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	อภิปรายผล	ผลสรุปตามจุดวัตถุประสงค์การวิจัย

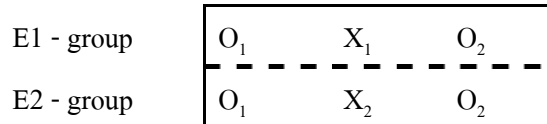

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับหลักการพื้นฐานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เจตคติ กลวิธีชี้้นำ การอ่านและการคิดระดับสูง และเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ

2. ออกแบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองในห้องเรียนตามสภาพจริง (Intact group) การวิจัยที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ คือ การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experiment research) โดยศึกษากลุ่มทดลองไม่เท่าเทียมกัน วัดก่อนและหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม (Pretest – posttest design with nonequivalent group) ซึ่งใช้แผนแบบการทดลองของคูกและแคมป์เบล (Cook & Campbell. 1979 : 103-115) ดังนี้

- E1- group แทน กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง
- E2- group แทน กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ
- X₁ แทน การจัดการเรียนรู้ ด้วยกลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง
- X₂ แทน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ
- O₁ แทน การทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ
- O₂ แทน การทดสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้้นำการอ่านและการคิดระดับสูง และกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

71

3. การสร้างเครื่องมือในขั้นตอนนี้ จะสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูง และแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความถูกต้องตามหลักวิชาการ ความสอดคล้องของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. การทดลองใช้เครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์ อำเภอลาดบัวหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงกับกลุ่มทดลอง 1 จัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบกับกลุ่มทดลอง 2 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้ทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences)

6. การสรุปและอภิปรายผล ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาแปลผลและอภิปรายผล ตรวจสอบผลการทดลองกับสมมติฐานการวิจัย อภิปรายผล ให้ข้อเสนอแนะ พิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนสันติสุขและกลุ่มพระยาสิงห์ อำเภอลาดบัวหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 10 โรงเรียน มี 11 ห้องเรียน รวมนักเรียน 250 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโสภณเจติการาม อำเภอลาดบัวหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 15 คน และโรงเรียนสอนดี (ประชารัฐอนุสรณ์) อำเภอลาดบัวหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่จัดตามสภาพจริง (Intact group) แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูง และกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นบทอ่านทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทนิทาน ข้อความ บทความ โฆษณา พระราชดำรัสและสารคดี

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ และทดสอบก่อนเรียน ทดสอบหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 22 ชั่วโมง ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี โดยใช้ช่วงเวลา 9.30 – 11.30 น. และ 12.30 – 14.30 น. ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการจัดเวลาในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูง กับกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ

วัน / เวลา	9.30 – 11.30 น.	12.30 – 14.30 น.
วันอังคาร	กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูง	กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ
วันพฤหัสบดี	กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวมกหกใบ	กลุ่มที่จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

73

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มี 2 วิธี

1.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง

1.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด

1.2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.2.2 แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 สาระภาษาไทย มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน

2.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 เลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยเนื้อหาที่เลือกประกอบด้วยนิทาน ข้อความ บทความ โฆษณา พระราชดำรัสและสารคดี

2.1.4 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีชั้นนำการอ่านและการคิดระดับสูง ซึ่งแผนการเรียนรู้ประกอบด้วย

2.1.5.1 มาตรฐานการเรียนรู้

2.1.5.2 สาระสำคัญ

2.1.5.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1.5.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน

1.1 ครูกระตุ้นและปูพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยเกริ่นอย่างคร่าว ๆ สนทนาซักถามอย่างมีความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะให้อ่าน อธิบายศัพท์หรือคำสำคัญที่นักเรียนควรทราบในเรื่องที่อ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

74

1.2 ครูตั้งประเด็นจากเรื่องที่ท้าทายความคิดของนักเรียนแล้วให้เขียนแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยลงในแบบบันทึกนำการอ่าน

1.3 นักเรียนนำความคิดเห็นที่บันทึกไว้มาตั้งเป็นคำถามซึ่งนักเรียนจะต้องหาคำตอบด้วยตนเองจากบทอ่าน

2. ขั้นอ่าน

2.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง วิเคราะห์และบันทึกทั้งข้อมูลสนับสนุนและที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของตนลงในแบบบันทึกนำทางการอ่าน

2.2 เมื่ออ่านจบ นักเรียนทบทวนข้อมูลที่บันทึกไว้ วิเคราะห์ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลและเขียนสรุปความคิดเห็นของตน ซึ่งอาจสอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคิดเห็นที่บันทึกไว้ก่อนอ่าน

3. ขั้นหลังอ่าน

3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เห็นด้วย และกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กับประเด็นที่ครูตั้งไว้ก่อนอ่าน ทั้งสองกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมาประกอบการอภิปรายสนับสนุนความคิดเห็นของตน

3.2 เมื่อจบการอภิปราย นักเรียนแต่ละคนประเมินข้อมูลที่ได้รับและตัดสินใจตอบคำถามที่ตนตั้งไว้ในขั้นก่อนอ่าน เขียนคำตอบลงในแบบบันทึกนำทางการอ่านการคิดและนักเรียนสรุปความรู้ที่ได้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านลงในสมุด

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 สาระภาษาไทย มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 เลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยเนื้อหาที่เลือกประกอบด้วยนิทาน ข่าว บทความ และสารคดี

2.2.4 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหวมกหกไบ ซึ่งแผนการเรียนรู้ประกอบด้วย

- มาตรฐานการเรียนรู้
- สาระสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- กิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน โดยวิธีการนับเลข แต่ละกลุ่มจะกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม คือ หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการ และผู้รายงาน (การเข้ากลุ่มในแต่ละคาบนักเรียนจะหมุนเวียนหน้าที่กันไป) ซึ่งครูจะต้องอธิบายหน้าที่ และแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนทราบ

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ใช้ภาพ แผนภูมิ เกม เพลงหรือวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อตั้งเป็นคำถามในการสนทนา

3. ขั้นดำเนินการสอน

3.1 ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวดสีขาวย โดยนักเรียนแต่ละคนจะหาข้อมูลจากการศึกษาเนื้อเรื่อง แล้วบันทึกในสมุดของแต่ละคน

3.2 ขั้นกำหนดปัญหาโดยใช้หมวดสีฟ้า นักเรียนช่วยกันสรุปปัญหาจากเรื่องที่อ่านแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.3 ขั้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวดสีเขียว นักเรียนแต่ละคนศึกษาเอกสารประกอบเนื้อหา แล้วใช้หมวดสีเขียวเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา แล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.4 ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือก นักเรียนจะเข้ากลุ่มเพื่ออภิปรายหาทางเลือกโดยใช้หมวดสีเหลือง หมวดสีดำ และหมวดสีแดง ตามลำดับคือ ให้สมาชิกในกลุ่มใช้หมวดสีเหลืองคิดถึงผลในทางบวก ข้อดี จุดเด่น คุณค่า คิดถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับแล้วใช้หมวดสีดำ บอกข้อเสีย จุดอ่อน จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเลขานุการจะบันทึกไว้

4. ขั้นสรุป

ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานตามประเด็นที่กำหนดในการเรียน โดยครูจะเป็นผู้สรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังบกพร่องอยู่

5. ขั้นประเมินผล

วัดและประเมินจากการตอบคำถาม การรายงาน การตรวจใบงาน และการบันทึก การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

76

- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการคิด แบบประเมินผลงานกลุ่ม และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนจากสภาพจริง

- บันทึกหลังสอน

2.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจพิจารณาในด้านความตรงตามจุดประสงค์ ตลอดจนด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านอย่างที่มีผู้ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบทดสอบ เทคนิคการเขียนข้อสอบจากหนังสือวัดผลทางการศึกษา และหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 2 หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน

2.3.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เวลา จากหลักสูตรที่กำหนดดำเนินการสร้างเป็นตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยสร้างให้มีความสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ตั้งคำถามให้ชัดเจน

2.3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

77

เรียนรู้ (Index of item objective congruence: IOC) ซึ่งกำหนดให้คะแนนผลการพิจารณาตัดสิน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2537 : 132-133) ดังนี้

- คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ถ้าข้อใดมีค่า IOC ใกล้ 1 แสดงว่า มีความตรงตามเนื้อหา มาก ถ้ามีค่าใกล้ 0 แสดงว่า มีความตรงตามเนื้อหา น้อย และถ้ามีค่า IOC ติดลบ แสดงว่าเป็นข้อสอบที่มีความตรงใช้ไม่ได้เลย

2.3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนมาแล้ว จำนวน 30 คน

2.3.8 นำผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกเอาข้อสอบที่มีระดับความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .50 -.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปมาใช้ (ภาคผนวก หน้า 334)

2.3.9 นำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 (ยูทธ ไทยวรรณ. 2545 : 171 - 172) ได้ค่าความเชื่อมั่น .949

2.4.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ได้ ไปใช้กับกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

2.4 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับเจตคติและแบบวัดเจตคติเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ

2.4.3 สร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบ ลิเคอร์ท สเกล (Likert scale) มีมาตราวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 30 ข้อ เพื่อประเมินเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยมีข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ ในแต่ละด้านประกอบด้วย 3 องค์กรประกอบคือ ด้านความรู้ ด้านความรู้ลึก และด้านพฤติกรรม

2.4.4 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อให้ออกเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.4.5 นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในข้อความและความตรงเชิงเนื้อหาพร้อมทั้งนำมาพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งแต่ละข้อได้ค่า IOC เท่ากับ 1 และปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง

2.4.6 นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์ จำนวน 30 คน เพื่อคำนวณหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability coefficient) โดยใช้สูตรครอนบัก (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200) จากข้อความทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .934

2.4.6 นำผลการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาตรวจนับคะแนนโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมาน (ทางบวก) (Positive Statements)			ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (ทางลบ) (Negative Statements)		
มากที่สุด	5	คะแนน	มากที่สุด	1	คะแนน
มาก	4	คะแนน	มาก	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน	ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน	น้อย	4	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน	น้อยที่สุด	5	คะแนน

2.2.7 นำแบบวัดเจตคติที่คัดเลือกไว้และปรับปรุงแล้วไปใช้ในการวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม (ภาคผนวก หน้า 336)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ขอให้ออกหนังสือถึงโรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์ โรงเรียนวัดโสภณเจติการามและโรงเรียนสอนดี (ประชารัฐอนุสรณ์) อำเภอลาดบัวหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงและทำความเข้าใจกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองในเรื่องของเวลาเรียนและวิธีการในการเรียนการสอน จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) กับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา กลุ่มละ 1 ชั่วโมง แล้วบันทึกคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงในกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวนทวนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาเท่ากัน แต่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แตกต่างกัน ตามแผนการจัดการเรียนรู้

4. ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการสอบวัดก่อนการทดลอง

5. ตรวจสอบคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน เพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงในกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหวนทวนในกลุ่มทดลองที่ 2

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

80

ทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงในกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบในกลุ่มทดลองที่ 2

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงในกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบในกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีชี้นำการอ่านและการคิดระดับสูงในกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบในกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการหาคุณภาพเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

1.2 ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

1.3 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) KR-20 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบัก (Cronbach's alpha coefficient)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 ค่าสถิติ t - test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

81

2.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง โดยใช้ความสามารถใน
การอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences)